

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19CoP/39/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8824200903
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Tobiašová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:8824200903.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Tobiašovej a členiek senátu JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Elišky Har Tzvi v právnej veci manželky - navrhovateľky: H. Q., W.. XX.XX.XXXX, M. F. I. XX/XX, U. W. M., M. Č. A. XXX, zast.: JUDr. Vierošlava Vočková, advokát s.r.o., Slovenská 69, Prešov, proti manželovi, ktorý návrh nepodal: L. Q., W.. XX.XX.XXXX, M. F. V. T. XXX, T. F. I. XX/XX, U. W. M., zast.: JUDr. Milošom Kaščákom, advokátom so sídlom Vranov nad Topľou, Kalinčiakova 10, za účasti maloletých detí: N. Q., W.. XX.XX.XXXX, X. Q., W.. XX.XX.XXXX, obe bytom pri matke, zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny U. W. M., o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode, o odvolaní manžela proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 8P/46/2024-97 zo dňa 15.08.2024 takto

rozhodol:

- Potvrdzuje rozsudok vo výrokoch I. až IV.
- Zrušuje rozsudok vo výrokoch V. a VI. a v rozsahu zrušenia vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Navrhovateľka (manželka) sa podaným návrhom domáhala rozvodu manželstva, zverenia maloletých detí do jej osobnej starostlivosti a určenia výživného zo strany otca pre maloleté deti.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Vranov nad Topľou ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „súd“ alebo „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že cit:

„I. Súd manželstvo H. Q., C. F., W.. XX.XX.XXXX E. L. Q., W.. XX.XX.XXXX, uzavreté dňa XX.XX.XXXX, zapísané v knihe manželstiev matričného úradu L. vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XXX, po poradovom čísle XX r o z v á d z a.

II. Na čas po rozvode z v e r u j e maloleté deti N. Q., W.. XX.XX.XXXX E. X. Q., W.. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky.

III. Obaja rodičia sú o p r á v n e n í maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok.

IV. Otec sa z a v ä z u j e platením výživného na maloletú N. Q., W.. XX.XX.XXXX sumou 250€ a na maloletú X. Q., W.. XX.XX.XXXX sumou 200€, vždy do 15.dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet matky, počnúc právoplatnosťou rozsudku o rozvode manželstva.

V. Otec je o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletými deťmi každú 4.sobotu v mesiaci v čase od 15:00 hod. do 17:00 hod. za prítomnosti matky v H. Z. L. v F. T. U. U. W. M..

VI. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.“

3. Súd svoje rozhodnutie právne posúdil podľa § 22, § 23 ods. 1-3, § 24 ods. 1, § 25 ods. 1, 2, § 62 ods. 2, 3, § 75 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), § 52 zákona číslo 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (CMP) .

4. Vykonaným dokazovaním zistil, že vzťahy medzi manželmi sú vážne rozvrátené, manželia nežijú v spoločnej domácnosti síce len niekoľko mesiacov (od februára 2024), ale ich spolužitie je narušené cca posledných 5 rokov. Manžel sa pod vplyvom alkoholu neadekvátne správal k manželke a k starším deťom. Tie potvrdili, že boli opakovane svedkami otcovho nevhodného správania, že v nadmernej miere užíva alkohol, pod vplyvom ktorého je agresívny. Hoci jeho agresivita nebola namierená na maloleté deti, slovné alebo fyzické útoky na matku vnímali a konanie otca v nich vyvolávalo stres. Manželia od februára 2024 finančne spolu nehospodária, spoločne nezabezpečujú výchovu a výživu maloletých dcér. Manželka stratila k manželovi pozitívny citový vzťah, práve naopak, má z neho strach. Manžel síce v priebehu súdneho konania uviedol, že s rozvodom manželstva nesúhlasí, ale neuviedol žiadne kroky smerujúce k zmene rodinnej situácie, dokonca napriek viacerým výzvam sudkyne nebol ochotný vypovedať. Svojím správaním nepreukázal, že má snahu manželstvo zachrániť. Súd návrh manželky považoval za dôvodný s prihliadnutím na zistený rozvrat v manželskom spolužití a nemožnosť jeho obnovy, preto manželstvo rozviedol.

Na čas po rozvode súd upravil rodičovské práva a povinnosti k maloletým dcéram. V konaní bolo potvrdené, že matka poskytuje deťom všetku potrebnú starostlivosť. Obe maloleté prezentovali pred kolíznym opatrovníkom svoj názor, že s otcom sa aktuálne stretávať nechcú, boja sa s ním byť osamote a majú z neho strach, preto súd zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matky. Súd rozhodol, že na čas po rozvode manželstva sú obaja rodičia oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok. Matka v priebehu konania presne špecifikovala výdavky na domácnosť a na maloleté deti. Staršia dcéra N. je študentkou strednej školy, počas týždňa býva na internáte a aktívne sa venuje športovej činnosti. Mladšia dcéra je žiačkou T. stupňa základnej školy. Všetky náklady vyčíslené matkou súd prvej inštancie považoval za odôvodnené, zodpovedajúce potrebám detí ich veku, zdravotnému stavu a záujmovým činnostiam.

Otec ako povinný na platenie výživného je od 07.06.2024 vo výkone väzby, a teda od toho času je bez príjmu. Dovtedy pracoval v W. ako U. V. s čistým príjmom, podľa jeho tvrdení, vo výške 1.900 eur. Strata príjmu bola spôsobená zavineným konaním otca, ktorý bol súdom vzatý do väzby pre jeho konanie - nebezpečné vyhrážanie. Otec ako povinný rodič sa bez dôležitého dôvodu vzdal príjmu, a preto podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine súd posúdil jeho príjem podľa princípu potenciality príjmov. V konaní bolo preukázané, že otec má dlhoročné pracovné skúsenosti ako U. V.E., a to aj v zahraničí. Otec nepreukázal, že by ho zdravotný stav obmedzoval vo výkone práce. Ak by nebol vzatý do väzby, mohol naďalej pracovať a dosahovať príjem minimálne v sume 1.900 eur. Preverovaním pracovných ponúk na internetovom portáli www.profesia.sk súd prvej inštancie zistil, že na pracovnom trhu je značná ponuka prác v odbore U. V.E. so mzdovým ohodnotením v rozpätí od 1.800 eur do 3.400 eur v čistom. V W., kde otec naposledy pracoval, minimálna mzda aktuálne činí v čistom 1.524 eur a priemerná mesačná mzda dosahuje sumu 4.200 eur. Pokiaľ by sa otec nevzdal príjmu zo zamestnania jeho zavineným konaním, mohol pracovať a dosahovať príjem cca vo výške 2.000 eur mesačne. Pre účely určenia výšky výživného súd podporne použil tabuľky Ministerstva spravodlivosti SR a uviedol, že rodičia majú vyživovaciu povinnosť k trom deťom (okrem dvoch maloletých dcér aj k plnoletej dcére, ktorá študuje na vysokej škole). V zmysle tabuľkového výživného vyživovacia povinnosť rodiča na dieťa študujúce na vysokej škole by mala činiť 17 % z jeho čistého príjmu, na dieťa študujúce na strednej škole 15 % z jeho čistého príjmu a na dieťa na T. stupni základnej školy 11 % z čistého príjmu povinného rodiča. Pri ustálení potencionálneho príjmu otca mesačne vo výške 2.000 eur súd stanovil výšku výživného na staršiu maloletú dcéru na sumu 250 eur a na mladšiu dcéru v sume 200 eur mesačne.

Vzhľadom na rodinnú situáciu a vyjadrenia detí pred kolíznym opatrovníkom, kedy obe maloleté deti prezentovali strach z otca a obavu zo stretnutia s ním osamote, súd upravil styk otca s deťmi raz mesačne

na verejne prístupnom mieste, a to v H. Z. L., U. F. T. U. U. W. M., a za prítomnosti matky. Súd považoval prítomnosť matky pri styku toho času za nevyhnutnú.

5. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP.

III. Obsah odvolania otca a vyjadrení k odvolaniu

6. V zákonom stanovenej lehote proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie manžel. Namietal, že súd prvej inštancie nesprávne a neúplne zhodnotil skutkový stav veci, že dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Poukázal, že ich manželstvo bolo spočiatku harmonické, s manželkou bývali najprv v nájomnom byte, následne si kúpili spoločný byt v V. T.. Napriek tomu, že dlhé roky pracoval ako U. V.E., vzájomné spolužitie bolo bezproblémové, trhliny ich vzájomného vzťahu vznikli neočakávane v roku 2019, ktoré sa však podarilo urovnať. Vo februári 2024 sa manželka nečakane odsťahovala zo spoločnej domácnosti. Keď sa on vrátil zo zahraničia, manželka na neho podala trestné oznámenie za prečin nebezpečného vyhrážania, následne došlo k jeho zadržaniu a vzatiu do preventívnej väzby. Otec zdôraznil, že spáchanie skutku, ktorý sa mu kladie za vinu, poprel. Až vo výkone väzby v V. sa dozvedel, že manželka podala dňa 04.04.2024 návrh na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom a dňa 16.05.2024 aj návrh na rozvod a úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom po rozvode. Napriek tomu s rozvodom manželstva nesúhlasí, k manželke ešte prechováva silné city a je ochotný podrobiť sa odbornému poradenstvu v manželskej poradni. Podľa jeho názoru nedošlo k vážnemu a hlbokému rozvratu ich manželstva, ktoré je schopné plniť svoje funkcie, aj keď v súčasnosti už nevedú spoločnú domácnosť, ale je tu nádej na zlepšenie tohto stavu. Zastáva názor, že nie sú splnené všetky hmotnoprávne podmienky stanovené v § 23 ods. 1 Zákona o rodine pre rozvod manželstva. Navrhoval, aby odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vrátil mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie; uplatnil si právo na náhradu trov odvolacieho konania.

7. K odvolaniu manžela zaslala vyjadrenie manželka. Naďalej trvá na rozvode a zverení maloletých detí do jej osobnej starostlivosti. Ich manželstvo je už dlhodobo definitívne rozvrátené a nie je možné ho obnoviť za žiadnych okolností. Pokusy manžela o zmierenie alebo nápravu situácie boli uskutočnené niekoľkokrát a zakaždým boli neúspešné. Od jej odchodu zo spoločnej domácnosti sa vzťahy ešte zhoršili, manželovo správanie voči nej bolo neúnosné, z jeho strany začali vyhrážky a začala mať strach o vlastný život a život detí. Ich spolužitie bolo neznesiteľné, nikdy nebolo ich manželstvo harmonické, stále to boli hádky, ponižovanie, psychické útoky a neskôr aj fyzické napadnutia. Ako rodina netrúfali žiadny spoločný čas, ak bol manžel doma, jeho príchody domov z turnusov boli sprevádzané pitím alkoholu a krikom na manželku a na ich spoločné deti. Manžel v nej vyvoláva pocity strachu a nebezpečia z ublíženia jej osobe či ublíženia deťom. Taktiež ako otec nejaví žiadny záujem o deti a od februára 2024 na ich výchovu a výživu neprispel žiadnymi finančnými prostriedkami. Podľa jej názoru manžel neustále klame a vymýšľa si skutočnosti, ktoré nie sú pravdivé za účelom zavádzať súd a robiť tak prietahy v konaní s cieľom oddialiť právoplatné rozhodnutie vo veci samej. Manžel voči nej už dlhodobo neprechováva žiadne pozitívne city, o čom svedčia ním jej zasielané výhrážné SMS, jeho odvolanie je nepravdivé. Na základe týchto skutočností navrhla, aby odvolací súd v celom rozsahu potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie.

8. Manžel doplnil svoje odvolanie o nové skutočnosti, ktoré nastali po doručení rozsudku. Priložil rozhodnutie OR PZ vo U. W. M., Okresného dopravného inšpektorátu vo U. W. M., oddelenie bezpečnosti cestnej premávky a dopravných evidencií zo dňa 13.01.2025, z ktorého vyplýva, že manželovi/otcovi maloletých detí bolo odobraté vodičské oprávnenie na skupiny „AM, B1, B, BE“ od 08.06.2024 na dobu jedného roka a pre skupiny „C, C1, CE, C1T, T“ od 08.06.2024 na dobu piatich rokov z dôvodu, že nie je spôsobilý na vedenie motorových vozidiel týchto skupín vodičských oprávnení, nakoľko na ODI bol doručený doklad o zdravotnej spôsobilosti vodiča - manžela/otca maloletých detí, t.j. doklad o podmienenej zdravotnej spôsobilosti od primára neurologického oddelenia Y. Y. Y. Z uvedeného vyplýva, že povolanie vodiča bude môcť otec maloletých detí vykonávať najskôr o 5 rokov.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

9. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - účastníkom konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods.

2 v spojení s § 357 písm. d/, g/ CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody, preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania, keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň, ako sa vyvesil na úradnej tabuli a dospel k záveru, že boli splnené podmienky na potvrdenie rozsudku vo výrokoch I. až IV. podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP.

10. Odvolací súd posúdil relevantnosť konkrétneho odvolacieho dôvodu uplatneného odvolateľom do uplynutia lehoty pre podanie odvolania, to, či súd prvej inštancie svoje rozhodnutie riadne odôvodnil, vychádzajúc z toho, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (porovnaj Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

11. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na obsah preskúmaného rozsudku i argumenty predstreté v odvolacom konaní bolo posúdiť, či sú splnené zákonné podmienky na dané skutkové okolnosti na rozvod manželstva účastníkov konania, na zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti matky po rozvode, že obaja rodičia sú oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok a na uloženie povinnosti odporcovi platiť výživné mesačne na maloleté deti vo výške, ktorú určil súd prvej inštancie.

12. Podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplní na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

13. Odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutočný stav veci. Odvolací súd nenašiel dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu odchýliť. Rozsudok v jeho napadnutej časti (vo výrokoch I., II., III. a IV.) považuje odvolací súd za vecne správny. Súd prvej inštancie v rozsudku uviedol skutkový stav, z ktorého vychádzal, a z tohto skutkového stavu vychádza aj odvolací súd bez toho, aby tento skutkový stav opätovne uvádzal vo svojom rozhodnutí. Rovnako odvolací súd neopakuje právne závery, ktoré uviedol súd prvej inštancie v svojom rozhodnutí. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe „Konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzujúcim rozsudkom vytvára ich organickú jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci, rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie“ (uznesenie NS SR sp. zn. 5Obdo/98/2018 zo dňa 29.01.2020). „Odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane, pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok“ (ÚS SR vo veciach II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08).

14. Podľa § 18 Zákona o rodine, sú manželia si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

15. Medzi základné manželské povinnosti vo sfére osobných vzťahov patrí povinnosť manželov: žiť spolu, byť s verní a vzájomne si pomáhať. Žiť spolu znamená teda pre manželov ich obojstrannú vôľu tvoriť ekonomické, biologické a výchovné spoločenstvo. Spoločné žitie predpokladá, že bude na báze dobrovoľnosti vytvorené také spoločenstvo osôb a majetku, ktoré bude schopné naplniť poslanie a účel manželstva. Toto spoločenstvo má plniť úlohy citové, ekonomické, sexuálne a výchovné, pričom je na rozhodnutí manželov samotných, či s týmto cieľom vytvoria aj spoločnú domácnosť, alebo nie. Je prirodzené, že vymenované funkcie rodiny je omnoho jednoduchšie plniť v spoločnej domácnosti. Jej dlhodobá neexistencia vytvára predpoklady pre odcudzenie manželov čo sa môže logicky premietnuť do rozvratu manželstva. Zrušenie alebo opustenie spoločnej domácnosti, ktoré trvá dlhší čas, môže potvrdiť existenciu kvalifikovaného rozvratu manželstva, ktorý je predpokladom rozvodu.

16. V predmetnej veci manželka odmieta akékoľvek obnovenie manželského spolužitia aj napriek tomu, že manžel tvrdí, že má záujem o obnovenie spolužitia. Aj napriek týmto tvrdeným snahám manžela,

navrhovateľka odmieta žiť spoločne s manželom, pričom ani od podania návrhu sa nič nezmenilo na jej postoji. Manželka s maloletými deťmi sa zdržiava mimo spoločnej domácnosti od 2/2024 u svojich rodičov.

17. Podľa § 19 ods. 1 Zákona o rodine, o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

18. V zmysle § 23 ods. 3 Zákona o rodine je súd povinný pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi povinný prihliadnuť na porušenie povinností ustanovených v § 18 a v § 19 Zákona o rodine.

19. Jediným hmotnoprávnym dôvodom rozvodu je kvalifikovaný rozvrat manželstva. Manželstvo je dostatočne vážne rozvrátené vtedy, ak už nemôže plniť svoj účel. Jeho účelom je vytvoriť harmonické a trvalé životné spoločenstvo. Počas svojej existencie plní funkciu sociálnu, ekonomickú, biologickú a výchovnú. Manželstvo možno rozviesť až vtedy, keď sa už žiadna z týchto funkcií v manželstve nerealizuje.

20. Z výsledkov dokazovania vyplýva, že manželia neplnia svoje povinnosti stanovené Zákomom o rodine. Nežijú spoločne, netvorí trvalé životné spoločenstvo. Manželia spolu nežijú ako rodina, spoločne nemajú vôľu tvoriť jeden celok, tráviť spoločne čas, vzájomne si nepomáhajú, nedôverujú. Manžel pod vplyvom alkoholu sa mal dopúšťať psychického a fyzického násilia voči manželke. Všetky vyššie uvedené zistenia preukazujú, že rozvrat je dostatočne trvalý, nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Spoločné žitie manželov je otázka ich osobného (vrátane intímneho), ale i majetkového spoločenstva, znamená to spoločné zdieľanie radosti i problémov, spoločné trávenie voľného času, spoločné nakladanie s finančnými prostriedkami. Nie je možné prostredníctvom rodinného práva vytvoriť zabezpečenie a kvalitu, ako aj trvalosť spolužitia manželov. To musia manželia vzájomne a spoločne. Na zachovanie manželstva nestačí len snaha jedného z manželov, pretože dané manželstvo naozaj dlhodobo neplní žiadnu zo spoločenských funkcií.

21. Vychádzajúc zo zisteného skutočného stavu však manželia dlhodobo neplnia svoje základné manželské povinnosti uvedené v § 18 a 19 Zákona o rodine, spolu nežijú a vzájomne si nepomáhajú. Odvolací súd aj napriek tvrdeniam odvolateľa a jeho nesúhlasu s rozvodom manželstva považuje skutočný stav v danej veci za dostatočný pre zistenie nemožnosti obnovenia manželského spolužitia. Súdom boli zistené rozhodné a relevantné skutočnosti, ktoré signalizujú kvalifikovaný rozvrat manželstva.

22. Odvolací súd zistil, že na tunajšom súde sa vedie aj odvolacie konanie (sp.zn. 4CoP/80/2025) proti rozsudku súdu prvej inštancie č.k. 8P/32/2024-174 zo dňa 10.04.2025 o úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom. Z rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že manžel bol rozhodnutím sudkyne pre prípravné konanie zo dňa 10.06.2024 vzatý do väzby a dňa 07.10.2024 bol nad obvineným L. Q. nariadený dohľad probačného a mediáčného úradníka Okresného súdu U. W. M. a obvinený bol prepustený z väzby na slobodu. Voči manželovi sa vedie trestné stíhanie pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby a pre prečin nebezpečného vyhrážania, ktorých sa mal dopustiť voči manželke, a tiež pre prečin zanedbania povinnej výživy voči maloletým deťom. S poukazom na tieto skutočnosti aj odvolací súd mal za to, že v tejto veci nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia, čo znamená, že bolo preukázané definitívne ukončenie spoločného žitia manželov bez nádeje na zmierenie. Pokiaľ ide o príčiny rozvratu manželstva, tieto boli správne súdom prvej inštancie zistené.

23. Odvolanie manžela, ktorý návrh nepodal, obsahuje len námietky vo vzťahu k výroku o rozvode manželstva. Vo vzťahu k zvereniu maloletých detí do osobnej starostlivosti matky a k výške výživného, ktoré má platiť na maloleté deti, otec v odvolaní nešpecifikoval dôvody, na základe ktorých s týmito výrokmi nesúhlasí. Až v doplnení odvolania zo dňa 11.03.2025 zaslal súdu prvej inštancie rozhodnutie o odobratí jeho vodičských oprávnení na dobu jedného roka, respektíve dobu piatich rokov, z dôvodu, že nie je spôsobilý viesť motorové vozidlá pre stratu zdravotnej spôsobilosti. Aj keď po prepustení z väzby boli otcovi v trestnom konaní uložené viaceré obmedzenia, medzi inými aj zákaz vycestovať do zahraničia (t.j. nemôže vykonávať prácu V. v zahraničí), ďalšie súdom uložené zákazy a obmedzenia však otcovi nebránia pracovať tu na Slovensku. Odvolací súd zdôrazňuje, že situáciu týkajúcu sa straty zdravotnej spôsobilosti viesť motorové vozidlo si otec zapríčinil tiež sám svojím konaním.

24. Odvolací súd zhodne s právnym názorom súdu prvej inštalácie argumentuje, že na zníženie (stratu) príjmu povinného, v tomto prípade otca, súd prihliada len v prípade jednoznačného preukázania takého dôležitého dôvodu, ktorý vznikol objektívne bez zavinenia povinného. Otec maloletých detí sa úmyselne dopustil protiprávneho konania majúceho znaky trestnej činnosti, následne došlo k poklesu, ba až k strate jeho príjmov. A v takomto prípade je na mieste uplatnenie princípu potenciality príjmov. Skutočnosť, že takýmto konaním sa otec vzdal objektívnej možnosti platiť výživné, nemôže byť na úkor maloletých detí. Opačný výklad ustanovenia § 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine by viedol k absurdným dôsledkom, že povinný by sa svojim úmyselným konaním voči oprávnenému, t.j. maloletým deťom zbavil svojej vyživovacej povinnosti. Pri uplatnení princípu potenciality príjmov osoby povinnej platiť výživné oprávnenej osobe súd neprihliada len na skutočné príjmy povinného, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jeho potenciálnych príjmov, tzn. príjmov, ktoré povinný mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce.

25. Zároveň odvolací súd zo spisu sp.zn. 8P/32/2024 zistil, že dňa 24.07.2024 bola otcovi Daňovým úradom T. poukázaná suma 4.560 eur - vyplatený daňový bonus, ktorú mohol použiť na plnenie si vyživovacej povinnosti voči deťom, ktorá má prednosť pred inými výdavkami povinného rodiča, ktoré nie je nutné vynaložiť. Zároveň otec v priebehu súdneho konania previedol vlastníctvo motorového vozidla značky U. J.I. na svoju príbuznú (sesternicu), čím sa vzdal určitého majetkového prospechu.

26. Prezentované výdavky na zabezpečovanie výživy maloletých detí nevybočujú z rámca potrieb iných detí na rovnakom stupni školského vzdelávania, preto o ich výške nemal pochybnosti ani odvolací súd. Matka zabezpečuje v plnej miere osobnú starostlivosť o maloleté deti sama. Pri stanovení rozsahu výživného je dôvodné prihliadať na mieru osobnej starostlivosti matky a absencia nemateriálneho plnenia v podobe rovnakej miery osobnej starostlivosti by zo strany otca pochopiteľne a rozumne mala byť kompenzovaná plneniami materiálnymi, konkrétne napr. platením výživného vo zvýšenej miere. Obligatorným zákonným hľadiskom pri určovaní výšky výživného je osobný výkon starostlivosti, ktorý Zákon o rodine nepochybne klade na roveň finančnému zabezpečeniu výživy (porovnaj uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 10.11.2011, sp. zn. IV. ÚS 489/2011).

27. Odvolací súd dáva do pozornosti ustanovenie § 62 ods. 5 Zákona o rodine, z ktorého vyplýva, že plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonnou povinnosťou a cieľom tohto ustanovenia je zvyšovať plynule mieru rodičovskej zodpovednosti tým, že potreby rodiča môžu byť uspokojené až následne, keď rodič splní svoju vyživovaciu povinnosť a prispeje v primeranej miere na potreby dieťaťa. Každý rodič má teda povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa, až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich vlastných potrieb. Zákon zásadne nerozlišuje, či ide o nevyhnutne životné potreby rodiča alebo iné potreby. Súdny ani nemajú povinnosť konkrétne skúmať otázku výšky životných nákladov rodiča, o vyživovacej povinnosti ktorého sa koná. Preukazovanie výdavkov povinného rodiča však môže slúžiť ako dôkaz na stanovenie jeho životnej úrovne, avšak nie ako dôkaz, že rodič nemá dostatok finančných prostriedkov na to, aby plnil primeranú vyživovaciu povinnosť k svojmu dieťaťu.

28. Odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok vo výrokoch I. až IV. ako vecne správny postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP.

29. V každom konaní starostlivosti súdu o maloleté dieťa je prioritný záujem maloletého dieťaťa.

30. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

31. Jedným z výrazných prostriedkov pre zabezpečenie spoluúčasti druhého rodiča na výchove a udržiavanie rodičovského vzťahu a upevňovanie citového putá, je osobný styk rodiča s mal. dieťaťom. Úlohou rodiča je pochopiteľne, aby pri styku s dieťaťom len pozitívnym spôsobom uplatňoval svoju výchovnú úlohu. Na druhej strane, úlohou rodiča, ktorému je dieťa zverené do osobnej starostlivosti, je so zreteľom na záujem dieťaťa na prospešnom styku s druhým rodičom vytvárať vhodné podmienky pre tento styk, a to najmä vedením dieťaťa k správneému vzťahu k druhému rodičovi. Byť spolu znamená pre rodiča a jeho dieťa jeden zo základných prvkov rodinného života, a to aj napriek nezhodám vo vzťahoch

medzi rodičmi. Ako vyplýva z Dohovoru o právach dieťaťa, dieťa má právo udržiavať pravidelné osobné kontakty s oboma rodičmi a obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa (čl. 9 ods. 3 a čl. 18 ods. 1). Z ustálenej judikatúry Ústavného súdu vyplýva, že v záujme dieťaťa spravidla je, aby bolo v starostlivosti oboch rodičov, kde každý z nich poskytuje dieťaťu láskyplnú starostlivosť a každý svojim dielom prispieva k osobnostnému vývoju dieťaťa. Preto akékoľvek obmedzenie tohto aspektu rodinného života (styku medzi rodičom a dieťaťom), musí byť riadne a starostlivo odôvodnené, teda musí sledovať legitímny cieľ najlepšieho záujmu dieťaťa a byť tomuto cieľu primerané. Kritéria pre rozhodovanie o zverení dieťaťa do starostlivosti sa analogicky uplatnia aj v prípade rozhodovania o styku. V tomto ohľade všeobecne platí, že súdne konanie má byť vedené, a prijaté opatrenia majú byť učené vždy v najlepšom záujme dieťaťa (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa). Pokiaľ všeobecné súdy rozhodujú o úprave styku, je nutné vychádzať z toho, že právom oboch rodičov je v zásade rovnakou mierou sa o dieťa starať a podieľať sa na jeho výchove, s čím korešponduje i právo samotného dieťaťa na starostlivosť oboch rodičov, a teda ak je rozhodnutím súdu zverené do starostlivosti jedného z rodičov, potom by tomuto dieťaťu malo byť umožnené stýkať sa s druhým rodičom v takej miere, aby bol postulat rovnakej rodičovskej starostlivosti čo najviac naplnený. Takáto úprava je spravidla vždy v "najlepšom záujme dieťaťa", pričom odchýlky od tohto princípu musia byť odôvodnené ochranou nejakého iného, dostatočne silného legitímneho záujmu, pričom konkrétne skutočnosti, o ktoré sa tento záujem opiera, musia byť v danom konaní preukázané.... Vo všeobecnej rovine je možné súhlasiť s doktrínalným záverom, že „styk by mal byť stanovený v rozsahu, ktorý umožní nerezidentnému rodičovi v dostatočnej miere participovať na bežných každodenných záležitostiach dieťaťa, rovnako ako na jeho voľnočasových aktivitách“. (uznesenie ÚS ČR, sp.zn. I.ÚS 955/15 zo dňa 14.03.2017).

32. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku zo dňa 15.08.2025 vo výroku V. upravil styk otca s maloletými deťmi tak že, cit:

„Otec je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi každú štvrtú sobotu v mesiaci v čase od 15:00 hodín do 17:00 hodiny za prítomnosti matky v H. Z. L. U. F. T. U. U. W. M.“.

Súd považoval prítomnosť matky pri styku otca s maloletými deťmi za nevyhnutnú s poukazom na vyjadrenia detí pred kolíznym opatrovníkom, pred ktorým obe maloleté prezentovali strach z otca a obavu zo stretnutia s ním osamote.

33. Súd prvej inštancie v rozsudku č.k. 8P/32/2024-174 zo dňa 10.04.2025 o úprave práv a povinností rodičov k maloletým deťom (do rozvodu) vo výroku V. upravil styk maloletých detí s otcom takto:

„Otec je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi každý párnny piatok v roku v čase od 16:00 hodiny do 18:00 hodiny v priestoroch Z. T. H. E. C. U. W. M. za prítomnosti odborných zamestnancov Z. T. H. E. C. U. W. M. s tým, že odborní zamestnanci sú oprávnení z dôvodov na strane maloletých detí jednotlivé stretnutie kedykoľvek aj predčasne ukončiť“.

Súd konštatoval, že styk otca s maloletými deťmi dlhšiu dobu osobne neprebíha. Obe maloleté opakovane prezentovali, že nemajú záujem o kontakt s otcom, keďže boli svedkami agresívneho správania sa otca voči matke, majú z neho strach a obavu.

34. Odvolací súd zastáva názor, že rozsah úpravy styku otca s maloletými deťmi nie je upravený na základe dostatočne zisteného skutočného stavu. S poukazom na názor maloletých detí vyslovený pred kolíznym opatrovníkom, je nevyhnutné vyžiadať si správu z Z.E. T. H. E. C. U. W. M., ako prebiehal styk maloletých detí s otcom u nich, nakoľko sa jednalo o dočasný asistovaný styk za účelom obnovenia citového vzťahu medzi otcom a dcérami pod odborným dohľadom. Je potrebné vyhodnotiť aj tú skutočnosť, či je vhodná prítomnosť matky s poukazom na trestnú činnosť, ktorú mal páchať otec voči nej, a následne upraviť styk otca s maloletými deťmi do budúcnosti. Samozrejme, je nutné prihliadať na názor maloletých detí ohľadom ich styku s otcom s poukazom na ich vek a zvážiť, či nie je potrebné využiť aj odborné poradenstvo za spolupráce s kolíznym opatrovníkom.

35. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje, že právo maloletého dieťaťa vyjadriť slobodne svoj názor vo veciach, ktoré sa ho týkajú, je jeho nepopierateľným právom (§ 38 ods. 1 CMP, § 43 ods. 1 Zákona o rodine). Názor maloletého dieťaťa zisťuje súd spôsobom zodpovedajúcim jeho veku a vyspelosti. Podľa povahy veci zisťuje súd názor maloletého dieťaťa bez prítomnosti iných osôb (§ 38 ods. 2 CMP). Vyjadrenie názoru maloletého dieťaťa nie je podmienené vekovou hranicou, ani rozumovou vyspelosťou, ale schopnosťou ho vyjadriť, a to primárne samostatne. Spôsob zisťovania názoru maloletého dieťaťa sa ponecháva na rozhodnutí súdu, zákon však predpokladá jeho prispôsobenie veku a vyspelosti maloletého dieťaťa. Je pravdou, že v konečnom dôsledku posúdenie záujmu dieťaťa prináleží súdu.

Jeho úlohou je korigovať predstavy a názory maloletého dieťaťa o tom, čo je pre neho za danej situácie vhodné a čo nie (uznesenie Ústavného súdu ČR vo veci III. ÚS 707/04, IV. ÚS 288/04, III. ÚS 2150/07, I. ÚS 3082/10). Nemožno totiž pripustiť, aby bol v konaní zohľadnený výhradne názor maloletého dieťaťa bez zreteľa na všetky zistené skutočnosti a v súlade s takto vysloveným názorom, aby došlo k vyhláseniu autoritatívneho rozhodnutia súdu (Uznesenie Ústavného súdu ČR vo veci I. ÚS 268/02).

36. Z uvedeného vyplýva, že súd výpoveď dieťaťa ako účastníka konania v mimosporovom konaní nehodnotí ako každý iný vykonaný dôkaz, ale naň „prihliadne“, t.j. neznamená to, že ho do rozhodnutia nekriticky preberie. Súd je vždy povinný rozhodovať v najlepšom záujme dieťaťa, ktorý nie vždy musí korešpondovať so zisteným názorom alebo práním dieťaťa, dokonca s ním v niektorých prípadoch môže byť aj v rozpore (rozhodnutie ESLP vo veci Mandet a Francúzsko zo 14. januára 2016). ESLP v tejto veci zdôraznil, že vnútroštátne súdy postupovali správne, keď za stredobod svojich úvah považovali najlepší záujem dieťaťa, i keď ten bol v danom prípade v rozpore s názorom a práním dieťaťa.

37. Je potrebné si uvedomiť, že názor dieťaťa je len jedným z kritérií hodnotenia jeho najlepšieho záujmu, od ktorého sa odvíjajú rozhodnutia súdov v konaniach starostlivosti súdu o maloletých. Malo by byť vždy povinnosťou súdu skúmať dôvody odmietavého postoja dieťaťa voči jeho vlastnému rodičovi. Rodinné väzby sú tie najsilnejšie, nie je preto možné ignorovať pretrvávajúci stav vo vzťahoch medzi rodičmi a maloletými deťmi.

38. Z uvedených dôvodov odvolací súd zrušil rozsudok vo výrokoch V. a VI. a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Súd prvej inštancie po zistení skutočného stavu vo veci, na základe vykonaného dokazovania je povinný svoje rozhodnutie náležitým spôsobom odôvodniť v zmysle § 220 ods. 2 CSP.

39. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie znova o náhrade trov konania pred súdom prvej inštancie aj odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

40. Rozhodnutie prijal senát pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov; § 393 a ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Podľa § 376 ods. 1 CMP v spojení s § 370 ods. 1 CMP, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená vyživovacia povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).